

بوب مارلى ئو هەستا نەتەوايەتى ئو هەنەرمەندىن كوردى. . . سەردار شەريف سندى

بىن هېچ مەمانە يكى بوب مارلى - Bob Marley - ئەستىرە يا موسىقايا ئو هونەرا Reggie يە. ئەوكە ب خوه ژ وەلاتى جامائىكا تىت يەك ژى بەر بناڤ ترىن موسىقا ژەن ئو هەنەرمەندىن پىست رەش ل ئەمرىكا لاتىن بويە. ب ھونەرا خوه شىيا كە كارگىرى يەك مەزن ل سەر جقاڭ ئۇ تاكەكەسى رەشپىست ل وەلاتى خوه ئو هەروەسا ژى ل ناف جقاڭا ناقنەتەوى ھەبىت. كاگىرى ياشى ئەنەرمەندى ھەتا ئىريو ژى ل سەر ئىچىن چەوساوه يا جىهانى ھەيە ئۇ دىارە، بەلام وى ب دامەزراندنا موسىقايا Reggie ل جىهانى شىيا كە چاۋىن جىهانى ل ھەمبەر چەوساندنا رەشپىستىان ۋە كەت. ئىريو موسىقا وى نەك تەنیا ل ناف دلى رەشپىستان، بەلام سېپى پىست ژى ئەف شىۋازا موسىقى ھەمېيىز كرىنە. ل پەراوىزما فى ژى باوهرى ب ھندى ئانىيە كە ئەف شىۋازا موسىقى نەك تەنیا ژ بوى رەش پىستان نە، بەلكو "باب مارلى" ژ بوى ھەمى جىهانى ئەف ھونەرە ئافەراندە.

قى ھونەرمەندى جامائىكا يى، ژ زاروکاتى ياشى خوهقە ھەست ب كىيماسى ئۇ بىن وۇدانى ل ناف جقاڭا جامائىكا دا كرىيە. د كونته كىستا - چاولىكە، بەرچاڭ-دىتتا وى دا، كىيشهييەن نەلەبارىن وەلاتى وى گۈيدايىن جقاڭا سىياسى يە. بەلام ئەف د كونته كىستە كە مەزنتىر ھەمى جىهانى ھەمېيىز دەت. ھەست ئۇ ئازارىن خوه نەك ب شورەشگەرى ياشى كەدارى دايە نىشان، بەلكو باب مارلى وەكى ھونەرمەند ھەست ب ھندى كرى يە، كە چەك وېرەنكارى ب دويف تىنەت. مروۋاتى نەك شاياني ھندى يە كە ل ھەمبەر مەۋاقيەتىن چەك ب كا بىنەت. ل دەما كۆل جقاڭى ھەر تاكەكەس دكارىت ب ئاشتى ژيانى بىيىتە سەرى، بىن كۆپەندا بىيىتە بەر چەك. بەلام ل پىشت ھەلويىستە كە وەها دا تەنیا " مروف دوستى " جى دگرىت. ل گور دىتتا وى شەرى چەدارى مەزنتىرين خيانەتە ل ھەمبەر ژيانا تەناھى ئۇ پىك ۋە ژيانە وەيى جقاڭى. لەورا ب دىتن ئۇ كەدارىن خوه شىيا كە بىيىتە هوى بەرز كرنا ھەستى مروۋاتى ل ناف جقاڭا جامائىكا دا.

باب مارلى ژ بەر نالەبارى جقاڭى نەشىيا كە بەرددوام بىت ل سەر خواندىنى. لەورا خاوهەن توانيە كا ئاكادەمى مەزن نەبۇ، بەلام ئەو كە ل ناف كولان ئۇ جقاڭا جامائىكا دا ئۇ ل ناف چىنەا ھەزار دا ھەتىبۇ وومەرەدە كرۇن شىيا كە بىيىتە خاوهەن دىتن ئۇ بىريو رايىن ھېئرا تر ژ ھندى كە مروف بكارىت ل زانكۇ ئۇ خواندىنگەھان بىتە پەرەردە كرۇن. ئەو ب خوه د پراكتىك دا ھاتىبۇ پەرەردە كرۇن ئۇ نالەبارى ياشىانا جقاڭى نەك دا پەرتوكان دا بەلكو ب چاپ دىتپۇن. د دەما كە روزنامەقان ژى دېرسىت، كە چىما تە - مەبەست باب مارلى - بەرددوامى ل سەر خواندىنا خوه نەك؟ توشى بەرسقەك وەها دىيت: ئەگەر ئەز ژى بەرددوام بوما ل سەر خواندىنى، ئىريو ئەز ژى دا يەك ژ وان بىن مەزى، دىن، بىن ھەست ئۇ ھەندى بىم بەرددوام نەبۇنا كەسايەتى ياشىانا باب مارلى ل سەر خواندىنى گۈيدايىن ھوينىن جقاڭى ئۇ سىياسى ل وەلاتى جامائىكا ل كاتى خوهدا بون. بەلام باب مارلى ھەر د زاروکاتى ياشى خوه دا فى تىيەھىشىت كە ئەو ھەست ب شورەشە كى د ناف دلى خوه دا دەكتەت. ئەبۇ كە موسىقا ئۇ كولتوري جامائىكا بالا كەسايەتى ياشى خوه دەكتەت دەكتىشىنە. ئۇ ئەو فى د زاروکاتى ياشى خوه دا د ناف كولانىن وەلاتىن خوه دا د گەل ھاوهلاتى يىن خوه پراكتىزە دەكتەت ئۇ د گەل وان مەزن دىيت. لەورا ژى ئەف دەما كە موسىقا لى دخىت ژ ناخى دلى خوه قە موسىقايانى لى دخىت. ھەست ب ھندى كرى يە كە سىياسەتمەدارىن ئۇ وەلاتى بونە هوى ھندى كە جقاڭ ئۇ وەلات بەرەف وېرەنلى دېرىت ئۇ ھاوهلاتىن وى ژيانى د رەوشە كە نالەباردا د بىنە سەر. ھەروەسا كە د سەرى د ژى ئاماڙە پى ھاتە كرۇن دىتن ئۇ

ههست پئن کرن، ههزاری یا جھاکا جامائیکا ریک نهدا که کهسايده تی یه ک ووها ل دڑی سیسته می دهست ب چه ک بگریت. به لکو د فهله سه فهه ئو دیتنا وی دا شیار کرنا نه تهوا جامائیکا د سه ری دا ب ئامرازین موسیقایی د کاریت ببیته هوی گورانکاری د بریارین سیاسه تمهداران دا. ئوف دبیته هوی هندی که نه رازی بینا خله لکی بهرانبهه ب پولیتیک ئو سیاسه تمهداران پتر بیت ئو ببیته بالکیش ل دهف دهسه لاتداران. ئهف بو که موسیقا بویه ئاموازه ک ژ بوی دیار کرنا ههستین نه رازی بون ئو هه روہسا ژی شیوازه ک ژ شیوازین خه باته ک سیاسی، که کارگیری یه ک مهمنتر ژ خه باتا چه کداری ئو خه باتا پارتایه تی هه بو.

یه که ژ نارمانجین سهره کیین باب مارلى ژ خهبات ژ بوی ب داوی ئانینا شهري ناخوی بو. ئو د قى خهباتا خوه دا ژى چەندىن جار توشى پەلاماردان بى. گەله كان د قىيا وي ژ ناف بىهن، بەلام ھەر جار ب سەلامەتى ژ كارەساتىن تەرورى دەركەتى يە. وەل وي ھات كە ئەو بو ماوهىدە نىزىكى دوسالان ل "لەندن" دېيت. ئەف نىشته جى بونا وي ل لەندەننى دېيىتە هوى هندى كە دەرگەھى ئورۇپا ژ بوی موسىقا وي قەدبىت. ئو جەماوەرەك مەزن پەيدا دەكت. باب مارلى د خواست كە سىاستەثان ئو دەسەلاتدارىن قىيەتلىك بىنیت. لەورا دى د سالا 1978 ئى دا ب ل دار خستنا كونسەرتا "ئاشتى" ئى ل سەربازاراي جامائىكا بويە هوى هندى كە ھەم سەروك وەزىرىن جامائىكا ئو ھەم ژى سەروكى ئۈپۈزىسيونا وەلاتى دەست د دەستنى ھەف بىدەن. ھەلبەت ھەردو ئالىيەن سىاسى د قىيان كە باب مارلى ژ بوی مەرامىن خوه ب كار بىنن، بەلام ئەف ل دەف كەسايەتى يا باب مارلى ئاشكەرە بولۇم، كە ئەو گۈيىداین وەلات ئو نەتەوا خوه يە. خهباتا وي ژى دى بەرھەم ھېينر بىت ژ بوی جقاكا وي، نەك ھندەك سىاسەتمەدار ئو دەسەلاتدارن كە تەنبا بىر ل بەرژەوەندىيەن خوه دەكت. ب بەشدار بون د قىيەن سەرەتى دا ھەردو لايدىن كىيىشە يا ناخوی قىيان كە بىيەن ئەو پشتىگىرى ژ باب مورلى دەكت. ب بەشدار بون د قىيەن سەرەتى دا ھەردو لايدىن كىيىشە يا باب مارلى ئەف رىك نەددايە دى كە ل سەر ھەمان سفرەيى رونىت كە دەسەلاتدار ل سەر رونىشىتىيون. وي دخوهست كە ھەميچقاڭ پىيەك قە د شاهى دا بەشدار بىت. ب قى كونسەرتى ئو بەرى ھندى ژى خهباتا باب مارلى ئو كارگىرى يا وي ل دەف كەسايەتىن دەسەلاتدار دىيار بولۇم.

کوپہ نہاگ - دانمارک
2004 . 07 . 04